

Andreas Hansen: Da det foreliggende lovforslag er en genfremsettelse, skal jeg kun henviser til mine udtalelser ved første behandling den 21. januar 1965 i Folketingstidende, spalte 1979-1981, og på mit partis vegne foreslå en hurtig og velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Per Møller: Det er et nyttigt forslag, der her er fremsat; man kan også sige, det er et nødvendigt lovforslag. Det er et forsøg, måske et sidste forsøg, på at forhindre, at eftertiden skulle føle sig fristet til at rejse en skamstøtte over en generation, der lod en stor del af sin kulturarv i form af gamle bygninger gå i forfald og gå til grunde. Jeg tror, at denne lovgivning i betydelig grad vil bidrage til at skabe en bedre sikring af de gamle bygninger.

Der vil her være to principielt adskilte veje at gå, enten at lade staten påtage sig opgaven at bevare og sikre de gamle bygninger eller at skabe en sådan ramme og skabe sådanne lovmæssige muligheder, at de private ejere af de gamle bygninger får tilskyndelse og opmuntring til at sikre disse bygningers bevaring i en så god stand som muligt. Jeg er ikke helt overbevist om, at den nuværende lovgivning fuldt ud giver en sådan opmuntring, en sådan tilfredsstillende ramme for de private ejere. Det er vel et spørgsmål, om der ikke er mulighed for at give bedre regler end dem, der nu findes, for sammenlægning af små lejligheder i fredede ejendomme for derved at sikre en økonomisk baggrund for, at de kan sættes i en sådan stand, at de virkelig bevares.

Der er også uafklarede spørgsmål om lejeansættelsen. For de ejere, der i mange tilfælde har ofret meget betydelige pengebeløb på at bringe et gammelt hus i moderne stand, kommer der spørgsmålet om, hvilke lejeindtægter de får lov at sikre sig.

Da lovforslaget jo er en genfremsettelse, skal jeg ikke fremkomme med yderligere bemærkninger ud over det spørgsmål, der vedrører sammensætningen af det særlige bygningssyn, som har til opgave at føre kontrol med og vejlede ved sikringen af de gamle bygninger; det var det spørgsmål, der i sidste samling førte til, at lovforslaget ikke blev ført igennem.

Jeg påskønner, at ministeren har gjort et forsøg på at imødekomme de kritiske ønsker,

der blev fremført under udvalgsbehandlingen sidste folketingsår. Jeg kan imidlertid ikke erklære mig tilfreds med den form, forslaget har fået. Det forslag, der er indarbejdet, om at udvide bygningssynet med 2 medlemmer, åbner måske nok vejen for en mere tilfredsstillende løsning end den, vi har for øjeblikket. Men det er jo sådan, at der ved sikringen af de fredede bygninger er to hensyn at tage. Der er for det første det arkitektoniske, æstetiske og kulturhistoriske, og for det andet er der hensynet til ejerne og brugerne af de fredede ejendomme.

Det sidste hensyn vil kunne ivaretages på den bedste måde, hvis man har et særligt ankenavn, og mit parti har den principielle opfattelse, at dette nok ville være det bedste. Men på den anden side må det erkendes, at der er grunde, der kan tale for, at man samler de to hensyns afvejning inden for det særlige bygningsyn. Forudsætningen må da i så fald være, at de to nye medlemmer af bygningssynet vælges blandt kredsen af ejere og brugere af fredede ejendomme.

Jeg ser med lidt forundring, at der i bemærkningerne til lovforslaget anføres, at det skal stå de organisationer — De samvirkende Sognerådsforeninger, Bymæssige Kommuner o. s. v. — der får adgang til at indstille de to medlemmer, frit eventuelt som medlemmer at indstille ejere eller brugere af fredede ejendomme. Jeg synes ikke, dette imødekommer det hensyn, der er grund til at føje ind i denne lovgivning. Der tales i bemærkningerne om, at de pågældende to medlemmer skal repræsentere lokale interesser; jeg tror ikke, det udtryk i og for sig rammer det, der er tale om. Det, der er opgaven for de to medlemmer, er at sikre de interesser, der knytter sig til ejerne og brugerne af de fredede ejendomme. Derfor synes jeg, det må være rimeligt, at man rent ud fastslår, at de to nye medlemmer af det særlige bygningssyn ikke „eventuelt“ kan vælges i kredsen af ejere og brugere, men at de „skal“ vælges inden for denne gruppe. Kun derved sikrer man, at de interesser, der ofte gennem fredningsarbejdet kommer i klemme, bliver varetaget på en rimelig og betryggende måde. Jeg håber derfor, at denne side af sagen kan gøres til genstand for en nærmere behandling. Jeg mener, det er af stor værdi, at hele fredningsarbejdet vedrørende bygninger kan